

جمله‌ی زیر را آن طور که می‌خواهی، ادامه بده

– حضرت ابراهیم (ع) .....

.....

.....

.....

.....

.....

با راهنمایی معلم انجام بده

داستان درس را به صورت نمایش، با همکاری دوستانت در کلاس اجرا کن.

فعالیت ویژه

داستان دیگری درباره‌ی زندگی حضرت ابراهیم(ع) بنویس و یا از کتابی بخوان و در کلاس برای دوستانت بیان کن .

فَعَالِيَّتْ پِيشْنَهَادِي مَعْلَم

Blank writing area with 12 horizontal dotted lines.

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَ سَلَامًا عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ.

(وقتی حضرت ابراهیم (ع) را در آتش انداختند)

ما گفتیم که ای آتش، برای ابراهیم سرد و سالم باش.

(سوره‌ی انبیاء - آیه‌ی ۶۹)

... وَلٰكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ.

... بلکه (حضرت ابراهیم (ع)) یگانه پرست و مطیع خداوند بود و از مشرکان نبود.

(سوره‌ی آل عمران - آیه‌ی ۶۷)

اِنِّیْ وَجَّهْتُ وَجْهَیْ لِذٰلِکَ الَّذِیْ فَطَرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ حَنِيفًا وَ مَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ.

(حضرت ابراهیم (ع) به قوم خود گفت:)

من به خدایی ایمان آوردم که آفریننده‌ی آسمان‌ها و زمین است و من از مشرکان نیستم.

(سوره‌ی انعام - آیه‌ی ۷۹)

تمرین ۱ کلمه‌های زیر را بخوانید.

سَ لَا مَأ	سَلَامًا
حَ نِ فَأ	حَنِيفًا
مِ نَ اَلْ مُشْرِكِينَ	مِنَ الْمُشْرِكِينَ
وَجْ جَهْ تْ	وَجْهَتْ

تمرین ۲ با توجه به معنی آیات زیر، کدام آیه بیانگر خداپرستی است؟ آن را با علامت × مشخص کنید.

□ **وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ...**
و نماز را به پا دارید و زکات بدهید....

(سوره‌ی بقره - آیه‌ی ۱۱۰)

□ ... **وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ.**

... بلکه (حضرت ابراهیم (ع)) یگانه‌پرست و مطیع خداوند بود و از مشرکان نبود.

(سوره‌ی آل عمران - آیه‌ی ۶۷)

روزگاری در کشور مصر، حاکم ظالمی به نام فرعون حکومت می‌کرد. یک روز به فرعون خبر رسید که در این سرزمین پسری به دنیا می‌آید که حکومت تو را نابود می‌کند. فرعون بسیار ترسید و از آن روز دستور داد، هر پسری را که به دنیا می‌آید، بکشند. مادر حضرت موسی (ع) هم از ترس سربازان فرعون، نوزادش را که پسر بود، در سبدي گذاشت و سبد را به رودخانه‌ی نیل انداخت. همسر فرعون که در کنار رودخانه ایستاده بود، سبد را دید، آن را از آب گرفت و نوزاد را بیرون آورد. چون او و فرعون صاحب فرزند نمی‌شدند، تصمیم گرفت آن نوزاد را نگه دارد و بزرگش کند. فرعون ابتدا مخالفت کرد، ولی بعد تصمیم گرفت که به خواسته‌ی همسرش عمل کند؛ به این ترتیب حضرت موسی (ع) در قصر فرعون بزرگ شد تا به سنّ جوانی رسید. او از این که در قصر زندگی می‌کرد، ناراحت بود؛ زیرا می‌دید که فرعون خود را خدای مردم می‌داند و به مردم ظلم می‌کند. بالاخره تصمیم گرفت که از قصر برود و جای دیگری زندگی کند.

او از شهر خارج شد و پس از مدتی در بین راه به دختران حضرت شعیب (ع)^۱ برخورد کرد و با آنان نزد پدرشان رفت. مدّتی در کنار حضرت شعیب (ع) ماند و با یکی از دختران او ازدواج کرد. حضرت موسی (ع) بعد از مدّتی تصمیم گرفت به همراه همسرش به مصر برگردد. در راه بازگشت، از طرف خداوند به پیامبری برگزیده شد.

۱- حضرت شعیب (ع): یکی از پیامبران بزرگ خداوند

وقتی به مصر رسید، فرعون و مردم را به خدا پرستی دعوت کرد.
فرعون به سخنان حضرت موسی(ع) توجهی نکرد و پیروان او را هر روز
بیش تر آزار و اذیت کرد؛

تا این که روزی خداوند به حضرت موسی(ع) فرمان داد تا برای نجات از ظلم
فرعون، با پیروان خود به سوی رود نیل حرکت کنند. پیامبر به فرمان خداوند
عمل کرد. وقتی فرعون از ماجرا با خبر شد، با سربازانش به دنبال آن ها به راه
افتاد. هنگامی که حضرت موسی(ع) و پیروانش به رود نیل رسیدند، آب رود
به فرمان خداوند از وسط باز شد و کنار رفت. حضرت موسی(ع) و پیروانش
از آن عبور کردند و به سلامت به آن طرف رود رسیدند. ولی وقتی سربازان
فرعون به دنبال آن هارفتند، آب هایی که کنار رفته بودند، به هم رسیدند و
کافران غرق شدند. این بود عاقبت کسانی که به خداوند یگانه و پیامبرش
ایمان نیاوردند.

سخنی از امام علی (ع)

راه ایمان (ایمان به خدا و پیامبر) روشن‌ترین راه رسیدن به خوش‌بختی است.

پاسخ دهید

- ۱- چرا حضرت موسی (ع) از زندگی کردن در قصر فرعون ناراحت بود؟
- ۲- چرا فرعون دستور داده بود هرپسری را که به دنیا می‌آید بکشند؟
- ۳- مادر حضرت موسی (ع) چگونه فرزندش را از مرگ نجات داد؟
- ۴- حضرت موسی (ع) و پیروانش چگونه از دست سربازان فرعون نجات یافتند؟
- ۵- عاقبت سربازان فرعون چه شد؟

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱	
۲	
۳	

جمله‌ی زیر را آن طور که می‌خواهی، ادامه بده

..... هرکس به دیگران ظلم کند

.....

با راهنمایی معلم با دوستانت گفت و گو کن

در درس خواندی که مادر حضرت موسی (ع) فرزندش را برای نجات از مرگ، درسبدي قرارداد و آن سبد را بر روی رودخانه گذاشت. به نظرتو، آن نوزاد چگونه از خطرهای زیادی که سرراهش بود در امان ماند؟

باهم ببینیم

از معلم خود بخواهید که در صورت امکان، فیلم حضرت موسی (ع) را در کلاس برای شما نمایش دهد.

برای خواندن

نام همسر فرعون آسیه بود. آسیه به حضرت موسی (ع) علاقه‌ی زیادی داشت. وقتی حضرت موسی (ع) به پیامبری رسید، آسیه از پیروان آن حضرت شد. فرعون از همسرش خواست تا از پیروی حضرت موسی (ع) و خدا پرستی دست بردارد، ولی آسیه به حرف‌های فرعون توجهی نمی‌کرد؛ تا این که فرعون دستور داد او را شکنجه کنند. آسیه تا آخرین نفس مقاومت کرد و با شجاعت از دنیا رفت. او به همه‌ی زنان و مردان یاد داد که از مبارزه با ستم‌کاران بی‌ایمان نترسند. آسیه یکی از بهترین زنان است.

فَعَالِيَّتْ وَيْژَه

با راهنمایی بزرگ‌ترها داستان مبارزه‌ی حضرت موسی (ع) با جادوگران
قصر فرعون را از کتاب‌های دینی پیدا کنید و بنویسید و آن را در کلاس برای
دوستانتان بخوانید.

فَعَالِيَّتْ پيشنهادی معلّم

.....

.....

.....

.....

.....

.....

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن ها توجه کنید.

إِذْ هَبَّ إِلَيْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ.

خداوند به حضرت موسی (ع) فرمود: به سوی فرعون برو که او نافرمانی کرده است.

(سوره طه - آیه ۲۴)

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبَىٰ لَا.

پس فرعون از پیامبر (حضرت موسی (ع)) نافرمانی کرد و ما هم او را مجازات سختی کردیم.

(سوره مؤمل - آیه ۱۶)

... وَ أَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ كُلُّ كَانُوا ظَالِمِينَ.

... و قوم فرعون را غرق کردیم و همه ی آن ها ظالم و ستمکار بودند.

(سوره انفال - آیه ۵۴)

تمرین ۱ کلمه‌های زیر را بخوانید.

اِذْ هَبْ	اِذْ هَبْ
فَعَصَى	فَعَصَى
فَاخَذْنَاهُ	فَاخَذْنَاهُ
وَاعْرَقْنَا	وَاعْرَقْنَا
ظَالِمِينَ	ظَالِمِينَ

تمرین ۲ با توجه به معنی آیات زیر، کدام آیه نشانگر نافرمانی فرعون است؟ با علامت × مشخص کنید.

□ ... وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ...

... با مردم به زبان خوش سخن بگویید ...

(سوره‌ی بقره - آیه‌ی ۸۳)

□ اِذْ هَبْ اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغَى.

خداوند به حضرت موسی (ع) فرمود: به سوی فرعون برو که او نافرمانی کرده است.

(سوره‌ی طه - آیه‌ی ۲۴)

* با مشورت هم جدول حل کنیم .

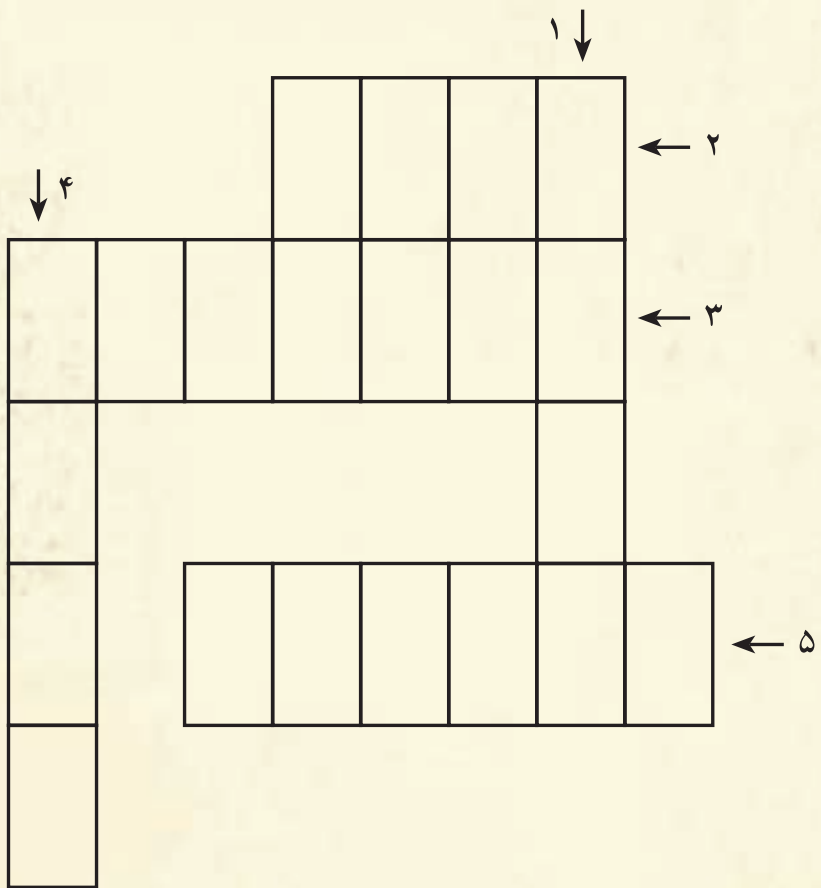
۱- در جهان آخرت ، کارنامه‌ی انسان‌های نیکوکار به کدام دست‌شان داده می‌شود؟

۲- خداوندِ روزی‌رسان برای همه‌ی موجودات زنده ..... قرارداد است.

۳- پیامبر بت شکن .

۴- پیامبری که در کاخ فرعون بزرگ شد.

۵- در زمان حضرت ابراهیم (ع) بیش‌تر مردم ..... بودند.

حضرت محمد (ص) آخرین پیامبر خداوند است که برای راهنمایی انسان‌ها فرستاده شده و پس از او پیامبر دیگری نخواهد آمد.

بنابراین ، بعد از رحلت^۱ پیامبر(ص) ، اداره و رهبری جامعه‌ی اسلامی به عهده‌ی چه کسی است ؟

پیامبر (ص) به حفظ دین اسلام اهمیت زیادی می‌داد و نمی‌خواست که بعد از او جامعه بدون رهبر و جانشین بماند؛ بنابراین در نخستین دعوت آشکارش، حضرت علی (ع) را جانشین خود معرفی کرد و سرانجام در غدیرخم، به دستور خداوند ، او را به امامت مردم برگزید^۲. حضرت علی (ع) هم به فرمان خدا و پیامبر(ص)، فرزندش امام حسن (ع) را به امامت معرفی کرد . به همین ترتیب هرامامی ، امام بعد از خود را معرفی کرد تا نوبت به امام دوازدهم رسید که اکنون زنده است و در غیبت^۳ به سر می‌برد.

امامان ، معصوم هستند و گناه و اشتباهی نمی‌کنند، پس بعد از پیامبر (ص) رهبری جامعه‌ی اسلامی به عهده‌ی آنان گذاشته شد تا دین، بدون نگهبان و مردم بدون رهبر نباشند. امامان برای اجرای برنامه های دین اسلام بسیار کوشیدند و با ستمکاران مبارزه کردند.

ما مسلمانان نیز وظیفه داریم که امام و رهبر خود را بشناسیم و رهبری او را بپذیریم تا بتوانیم از دین اسلام ، که کامل ترین دین است، محافظت^۴ کنیم.

۲- برگزید : انتخاب کرد

۱- رحلت : فوت کردن ، از دنیا رفتن

۴- محافظت : نگهداری ، مواظبت

۳- غیبت : پنهان بودن

سخنی از پیامبر (ص)

من دو چیز با ارزش در میان شما به امانت می گذارم: یکی قرآن کتاب خدا و دیگری اهل بیتم را ....

پاسخ دهید

- ۱- چرا پیامبر (ص) حضرت علی (ع) را به عنوان جانشین خود انتخاب کرد؟
- ۲- وظیفه‌ی ما مسلمانان نسبت به امامان چیست؟
- ۳- چرا بعد از رحلت پیامبر (ص) رهبری جامعه‌ی اسلامی به عهده‌ی امامان گذاشته شد؟
- ۴- پس از امامت حضرت علی (ع)، امامان دیگر چگونه معرفی شدند؟

کامل کردن عبارت ها

- ۱- امامان برای اجرای برنامه‌های ..... بسیار کوشیدند و با ستمکاران مبارزه کردند.
- ۲- امامان معصوم هستند و ..... و اشتباه نمی‌کنند.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱	
۲	
۳	

جمله‌ی زیر را آن طور که می‌خواهی، ادامه بده

اگر روزی نماینده‌ی کلاس شوم .....

.....

با راهنمایی معلم با دوستانت گفت و گو کن

به نظرتو مهم‌ترین پیامی که پیامبر خدا در غدیر خم به مسلمانان رساند چه بود؟ در این مورد در کلاس با دوستانت گفت و گو کن.

با راهنمایی معلم انجام بده

هریک از این امامان، کدام امام را به جانشینی خود معرفی کرده اند؟ در جای خالی بنویس.

امام حسن عسکری(ع)	امام رضا(ع)	امام جعفر صادق(ع)	امام حسین(ع)

فعالیت ویژه

چند مورد از ویژگی های امامان (ع) را بنویسید و نوشته‌ی خود را در کلاس بخوانید.

فَعَالِيَّتْ پِيشْنَهَادِي مَعْلَم

Blank writing area with horizontal dotted lines.

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ
مِنْكُمْ . . . .

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا و رسول خدا و ولی امر خود اطاعت کنید. . . .

(سوره‌ی نساء - آیه‌ی ۵۹)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ . . . .

به درستی که رسول خدا الگویی خوبی برای شماست. . . .

(سوره‌ی احزاب - آیه‌ی ۲۱)

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ . . . .

مؤمنان نباید کافران را به عنوان دوست و ولی خود انتخاب کنند. . . .

(سوره‌ی آل عمران - آیه‌ی ۲۸)

تمرین ۱ کلمه‌های زیر را بخوانید.

أَطِيعُوا	عُوا	طِ	أ
أُولَى الْأَمْرِ	رِ	أَمْ	أُو
أُسْوَةٌ	ةٌ	وَ	أُسْ
حَسَنَةٌ	ةٌ	نَ	حَ
يَتَّخِذُ	ذِ	خِ	يَتَّ

تمرین ۲ با توجه به معنای آیات زیر، کدام آیه نشانگر اطاعت از رهبران دین است؟ با علامت × مشخص کنید.

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ.....

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا و رسول خدا و ولی امر خود اطاعت کنید....
(سوره نساء - آیه ۵۹)

... وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ.
... و خداوند از همه چیز آگاه است.

(سوره نور - آیه ۳۵)

اسلام دین پاکیزگی است و به مسلمانان سفارش می کند که همیشه پاک و پاکیزه باشند. یک مسلمان در همه حال پاکیزگی و نظافت را رعایت می کند، بدن و لباس خود را از آلودگی پاک می کند، حمام می کند، مسواک می زند و قبل و بعد از غذا دستهایش را می شوید.

دین اسلام، رعایت پاکیزگی را وظیفه‌ی مسلمان می داند. در دین ما غسل، یک نوع عبادت به حساب می آید. غسل یعنی شستشوی تمام بدن با آداب مخصوص.

غسل بعضی وقت ها واجب است و گاهی هم واجب نیست، اما انجام دادنش ثواب زیادی دارد. یکی از غسل ها، غسل روز جمعه است که در اسلام درباره‌ی آن سفارش زیادی شده است. امام صادق (ع) در مورد غسل جمعه می فرماید:

« برای شرکت در نماز جمعه، بهتر است غسل کنید و بدن و لباس خود را خوش بو نمایید و پاکیزه‌ترین و بهترین لباس هایتان را بپوشید. »
چگونه غسل کنیم؟

ابتدا بدن خود را از آلودگی پاک می کنیم و سپس به ترتیب زیر غسل را انجام می دهیم:

۱- نیت می کنیم، یعنی می گوییم: « برای رضای خدا غسل جمعه می کنم. »
۲- ابتدا سر و سپس گردن خود را با آب می شویم؛ به طوری که تمام سروگردن شسته شود و آب به قسمت‌هایی از پوست هم که زیرموها قرار گرفته است، برسد.

۳- سپس نیمه‌ی راست بدن را از گردن تا کف پا و دست راست، کاملاً می شویم.

۴- بعد، نیمه‌ی چپ بدن را از گردن تا کف پا و دست چپ، کاملاً می شویم.

باید توجه داشته باشیم که :

- ۱- آب باید به تمامی قسمت‌های بیرونی بدن برسد، اما لازم نیست که به داخل گوش یا چشم و بینی هم برسد.
- ۲- لازم نیست که بدن را از بالا به پایین بشوییم؛ بلکه هرطور بشوییم، درست است.
- ۳- تمامی غسل‌ها مانند هم هستند و فقط نیت آن‌ها باهم فرق می‌کند.
- ۴- آبی که با آن غسل می‌کنیم باید پاک و تمیز باشد.

سخنی از پیامبر (ص)

پاکیزگی نیمی از ایمان است .

پاسخ دهید

- ۱- غسل یعنی چه ؟
- ۲- امام صادق (ع) درباره‌ی غسل جمعه چه می‌فرماید ؟

کامل کردن عبارت ها

- ۱- در دین ما غسل یک نوع ..... است .
- ۲- آبی که با آن غسل می کنیم باید ..... باشد.
- ۲- همهی غسل ها مانند هم هستند و فقط ..... آن ها باهم فرق می کند.
- ۴- هنگام غسل لازم ..... که آب به داخل گوش یا چشم و بینی برسد .

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱	
۲	
۳	

جمله‌ی زیر را آن طور که می‌خواهی، ادامه بده

- من فکر می‌کنم که پاکیزگی

با راهنمایی معلم با دوستانت گفت و گو کن

اگر چیزی به بدن ما چسبیده باشد (مانند چسب زخم و یا لاک ناخن)، آیا می‌توانیم غسل کنیم؟ در این مورد در کلاس با دوستانت گفت و گو کن.

با راهنمایی معلم انجام بده

مراحل انجام غسل روز جمعه را در کلاس، به صورت نمایشی تمرین کن.

فعالیت ویژه

در این درس، روش انجام غسل روز جمعه را که به آن غسل ترتیبی می‌گویند، برایتان توضیح دادیم. حالا شما درباره‌ی غسل ارتماسی تحقیق کنید و روش آن را بنویسید و نوشته‌ی خود را در کلاس برای دوستانتان بخوانید.

فَعَالِيَّتْ پِيشْنَهَادِي مَعْلَم

Blank writing area with 12 horizontal dotted lines.

آن روز عصر، رضا می‌خواست برای ملاقات دوستش اکبر، به بیمارستان برود. رضا و اکبر دوستان بسیار صمیمی بودند. چند روز پیش، اکبر بیمار شد و بدنش تاول زد و به همین علت در بیمارستان بستری شد. رضا بعد از خریدن چند شاخه گل و مقداری میوه، به عیادت اکبر رفت.

اکبر از دیدن رضا بسیار خوش حال شد. آن‌ها مدتی باهم صحبت کردند، تا این‌که صدای اذان ظهر شنیده شد. اکبر از رضا خواست تا ظرفی را که مقداری خاک در آن بود، برایش از داخل کمد بیاورد. رضا ظرف را آورد و از اکبر پرسید: «این خاک را برای چه می‌خواهی؟» اکبر گفت: «چون آب برایم ضرر دارد، پس باید به جای وضوگرفتن تیمم کنم.» رضا پرسید: «چگونه تیمم می‌کنی؟» اکبر گفت: «همان‌طور که وضوگرفتن مراحل دارد، برای تیمم کردن هم باید مواردی را پشت سرهم و به ترتیب انجام دهیم:

- ۱- نیت می‌کنیم که برای رضای خدا تیمم کنیم.
- ۲- دو کف دست را باهم، یک مرتبه بر خاک می‌زنیم.
- ۳- دو کف دست را بر بالای پیشانی می‌گذاریم و از بالا تا زیر ابروها می‌کشیم.
- ۴- کف دست چپ را بر پشت دست راست می‌گذاریم و از مچ دست تا سر انگشتان می‌کشیم.
- ۵- کف دست راست را بر پشت دست چپ می‌گذاریم و از مچ دست تا سر انگشتان می‌کشیم.»

رضا گفت: «آفرین اکبرآقا، چه قدر خوب تیمم کردی! حالا برایم بگو که در چه مواقعی باید تیمم کنیم؟» اکبر خندید و گفت: «به این شرط که شاگرد خوبی باشی و درسی را که می‌دهم، خوب یاد بگیری.»

سپس گفت: «وقتی آب برای وضو گرفتن نداشته باشیم و یا این که وضو گرفتن برای سلامتی ما ضرر داشته باشد. البته موارد دیگری هم هست که خودت می‌توانی در کتاب‌های دینی مطالعه کنی.» بعد گفت: «حالا که شاگرد خوبی هستی، برایت می‌گویم که به غیر از خاک تمیز، روی سنگ و شن پاک هم می‌توان تیمم کرد.»

رضا از اکبر تشکر کرد و گفت: «تو دوست خیلی خوبی هستی. دیگر وقت نماز است و نماز اول وقت ثواب زیادی دارد. از تو خداحافظی می‌کنم و از خدا می‌خواهم که هرچه زودتر حالت خوب شود تا بتوانی به مدرسه برگردی.» اکبر هم از رضا تشکر کرد و از او خواست تا به معلم‌ها و دوستانشان سلام برساند.

سخنی از پیامبر (ص)

به قدر توانایی خود عبادت کنید.

پاسخ دهید

- ۱- در چه مواقعی باید به جای وضوگرفتن تیمم کنیم؟ دو مورد را بنویسید.
- ۲- بر روی چه چیزهایی می توان تیمم کرد؟

کامل کردن عبارت ها

- ..... برای تیمم کردن هم باید مواردی را پشت سر هم و به ..... انجام دهیم .

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱	
۲	
۳	